

“El caràcter polític de la qüestió corsa és irreversible”

L'independentista Jean-Guy Talamoni és el líder de Corsica Nazione, el principal partit de l'oposició a l'Assemblea Corsa, on, a més de ser diputat, presideix la Comissió d'Exteriors. En representació d'aquest càrrec ha estat a Barcelona i Mallorca, on ha expressat la seva inquietud pels resultats de les eleccions presidencials franceses i la derrota de Jospin, valedor de la pau des de París.

Com veu la situació política actual?

—Avui es dibuixen a París coses que no ens agraden, és especialment inquietant l'evolució sorgida de les eleccions presidencials. Hom pot efectivament témer de nou un augment de la tensió entre una part i l'altra, i si cal assumir una situació conflictiva estem preparats per fer-ho, com ja hem fet en el passat. Però nosaltres sempre estarem disposats al diàleg, perquè només així se solucionarà el conflicte.

—Com diu a la darrera pàgina del seu llibre, *Ce que nous sommes*, vostè encara té un “optimisme immoderat”?

—Absolutament, però allà jo parlo del final. Jo estic segur que la pau es podrà establir. Estic segur que els meus fills viuran en pau, per contra, estic molt inquiet pels propers mesos i anys. No podem pas saber què passarà des d'ara i fins llavors, però fem tot el que hi ha en les nostres possibilitats per evitar un altre drama.

—Ara, però, podem donar per mort el procés de Matignon?

—El procés de Matignon, *strictu sensu*, és a dir, el que inicià el senyor Jospin està, efectivament, en mal estat. Ara bé, de manera més general, la idea d'un diàleg entre les autoritats franceses i les autoritats corses, inclosos els nacionalistes, evidentment no s'ha mort. El diàleg es reprendrà, però serà en les setmanes i mesos vinents?, res és menys segur, per la manera com ara hi ha una deriva molt forta a París en direcció d'allò que hi ha de més negatiu de l'equip directiu polític francès.

—Vostè confia en la descentralització promesa per Chirac per a tot França?

—La descentralització concerneix França, i és molt probable que ho facin perquè se'n parla molt a dreta i esquerra, però nosaltres no som una regió francesa. França té un problema que ha de solucionar, el jacobinisme, una ideologia departamentalista totalment incompatible amb la integració europea. Però és el problema de França, nosaltres tenim els nostres problemes, som una nació que ha de recuperar els seus drets nacionals. Per tant, la qüestió corsa s'ha de tractar específicament i no s'ha d'ofegar en una dinàmica global de descentralització.

—Creu doncs que cal tornar a començar el diàleg de zero?

—De zero no, perquè hi ha una demostració que s'ha fet amb el procés de Matignon davant l'opinió internacional, i especialment europea, i que és irreversible. França ha estat obligada a reconèixer el caràcter polític de la qüestió corsa. Des del moment que el govern consagra l'essencial del gabinet del primer ministre totes les setmanes durant dos mesos a una qüestió, no pot pretendre, a continuació, que s'hi pugui tornar (a aquesta qüestió) amb la repressió. Des d'ara cap persona seriosa no podrà dir que per resoldre el problema cors simplement es necessita posar els nacionalistes a la presó.

—Per què Le Pen han tingut aquesta pujada espectacular a Còrsega, tot i que no té una estructura forta a l'illa?

—Primer de tot, he de dir que ha progressat més a França que a Còrsega. És una cosa inquietant, no ho amagaré

JORDI PLAY

Jean-Guy Talamoni, líder de Corsica Nazione, creu que "condemnar la violència política és tan estúpid com trencar el termòmetre per dir que no hi ha febre".

pas. S'explica en gran part pel fet que a Còrsega hi ha molts militars, gendarmes i policies francesos i sabem que a les casernes els vots han estat per a Le Peu. També hi ha molts alts funcionaris francesos, perquè França s'ha llançat a una campanya de substitució de quadres corsos per quadres francesos, en un procés típicament racista molt greu, que ja fa temps denunciem.

—Per què els independentistes no van demanar el vot per a Jospin, si és el polí-

tic que més es va implicar en el procés de Matignon i fins vostè diu que és el polític que li semblava més seriós?

—Es la persona més seriosa que hem tingut com a interlocutor. Però també ha revisat la seva paraula en problemes importants, especialment sobre la qüestió importantíssima dels presoners polítics. Per tant, Jospin no ha seguit la seva lògica fins al final, sabem que ha rebut pressions molt fortes, de la dreta i d'una part de l'esquerra,

de Chevènement. Hauria d'haver estat més ferm en les seves posicions.

—Si ho haguessin sabut, haguessin demanat el vot per a Jospin?

—No. Nosaltres no som una regió francesa, com a nacionalistes, com a independentistes, no podem donar suport a Jospin o Chirac. Són els francesos els que s'han de dotar d'un president de la república. I caldrà que es pornuncii sobre la qüestió corsa. Si la posició d'aquesta autoritat consisteix a tractar el problema cors amb la indiferència o amb la repressió, farem front a aquesta situació. Per contra, si per part de París hi ha una obertura al diàleg, nosaltres encaixarem la mà que se'ns haurà estès, sense dubtar-ho ni un moment.

—Des de fa un anys, cada vegada que hi ha eleccions on voten els corsos, hom s'interroga sobre la influència que hi ha tingut el procés de Matignon. Vostès rebutgen aquestes extrapolacions i reclamen un referèndum, és una condició indispensable per reprendre el diàleg?

—No, no hi ha precondicions. Jospin va voler posar com a precondició als representants nacionalistes de Corsica Nazione que quan condemnéssim la violència política hi hauria diàleg. Però ho vam rebutjar perquè condemnar la violència política vol dir que la situació de Còrsega és dolenta per culpa de la violència política, i això és tan estúpid com trencar el termòmetre per dir que no hi ha febre. Nosaltres hem rebutjat amb obstinació entrar en aquesta lògica. I alhora no hem posat cap precondició per obrir la discussió. I no en posarem. Arreu del món en processos similars als nostres sempre es fa així. Ara, si s'obre el diàleg caldrà que en un moment donat es tractin els problemes importants, especialment els presoners polítics. Sobre el referèndum, evidentment que en un moment donat caldrà fer-lo, no es pot canviar res sense que ho aprovin els corsos.

—La violència dels clandestins pot tornar?

—Com a observador de la vida política corsa, puc remarcar que l'exasperació cada vegada és més important, i que la violència política sempre és fruit de l'exasperació. Estem inquietos

perquè la violència política, si es manifesta, serà resposta per la repressió, l'empresonament, potser coses més greus encara. Des de Corsica Nazione posem tot el que podem perquè la pau finalment s'instal·li a tot el territori. Però no es pot confondre la pau amb la tranquil·litat, la pau es pot construir però no serà la pau de la presó. Els nacionalistes ja hem fet la nostra part del camí amb determinació, però París encara ha de fer la seva.

—En el seu llibre vostè parla de les mancances democràtiques que hi ha a l'illa i sobretot del frau electoral. Aquest comici s'ha repetit en la història?

—Sí, potser no de manera massiva. És massiva quan els polítics corsos són directament implicats, amenaçats en els seus interessos materials. Per ser alcalde o diputat hom roba vots, de diverses maneres, però la més estesa i difícil de provar és la del servei prestat a canvi d'un vot, el xantatge a la feina, la distribució massiva de bons d'ajuda social de 500 francs, per exemple, una

Talamoni explica el vot de Jean-Marie Le Pen a Còrsega per l'alt nombre de funcionaris francesos que hi ha a l'illa.

mica abans que arribin les eleccions, això és un xantatge absolutament in-noble, sobre la població més modesta.

—En el seu llibre fa moltes referències a Catalunya i les Balears...

—Les Balears són un model molt interessant per a nosaltres, perquè el model de desenvolupament que s'hi va implantar durant diverses dècades avui s'ha abandonat, i això confirma les nostres tesis en contra d'aquest model que ara precisament es preconitza per a Còrsega. L'experiència catalana ens interessa per dues raons, d'una banda, pel pla institucional, i de l'altra, el lingüístic, que és molt important. Les mesures que es van aplicar a la fi del franquisme, com l'oficialització, l'ensenyament obligatori, la difusió massiva amb l'audiovisual, són mesures que podem aplicar a casa nostra i constatem que a Catalunya han funcionat. Com també hem constatat que el mateix tipus de mesures han funcionat al Quebec. Per tant, nosaltres que tenim una llengua amenaçada, cal que apliquem aquest tipus de mesures.

Oriol Cortacans

De Barcelona a Ajaccio passant per ciutat de Mallorca

Fa dues setmanes Jean-Guy Talamoni, en condició de president de la Comissió d'Exteriors de l'Assemblea Corsa va ser a Barcelona i ciutat de Mallorca i es va entrevistar, entre altres, amb el president de Catalunya, Jordi Pujol, i el president del Govern balear, Francesc Antich. L'objectiu principal era presentar-los un projecte de línia marítima per a transport de mercaderies i passatgers, que aniria de Barcelona, Mallorca, Ajaccio (capital de Còrsega), Porto Torres (capital de Sardenya), i un punt entre Nàpols i la Torre del Greco, a Itàlia, que encara s'ha de determinar. Aquesta línia, a més, fins i tot es podria perllongar fins a Sicília. Segons l'equip de Talamoni, els estudis de viabilitat que s'han fet asseguren la rendibilitat de la línia, sobretot si es té en compte que el gasoil que gasta un camió en el mateix trajecte ja és igual o superior al cost del bitllet. També és important a l'hora de calcular la rendibilitat de la línia el fet que segons el tractat d'Amsterdam, la UE pot cobrir el 100% del cost d'un projecte com aquest, en cas que es demani, com a mínim, des de tres illes que pertanyin a tres estats diferents de la Unió. Tal com passaria en aquest projecte.

Amb aquesta iniciativa, i altres, Talamoni farà front als que critiquin l'abstencionisme del seu partit a les eleccions presidencials i especialment les legislatives del juny. Així, encara que es retirin dels comicis, pot dir que es preocupa de l'illa des de l'Assemblea. En aquest sentit també s'enfoca la darrera proposta que han llançat a l'arena política de l'illa, es tracta d'una *cunsulta naziunale*, una assemblea nacional amb insti-

tucions pròpies, que, segons els mateixos nacionalistes corsos, "pretén ser una eina de sobirania fora de les institucions franceses". Aquesta mena de parlament a l'ombra vol aplegar tots els moviments nacionalistes, tant els independentistes com els autonomistes. De moment, l'única formació política corsista que es presenta a les legislatives del mes de juny és la coalició electoral formada pels partits autonomistes UPC-Scleta Nova i Mossa Naziunale. L'any 1993 els candidats de Corsica Nazione a les quatre circumscipcions de Còrsega van obtenir entre 10 i 16% dels vots i no van passar a la segona volta, mentre que al 1997 no es van presentar a causa de les disputes internes del moviment nacionalista.

L'abstencionisme dels independentistes respon, però, bàsicament, a la mort del procés de Matignon i la desaparició política de Jospin, cosa que fa que els nacionalistes corsos s'hagin de buscar un nou interlocutor. En aquest sentit no seria estrany que els sectors més militaristes de l'independentisme cors tornessin a recuperar protagonisme i que la violència reaparegués a l'illa, com abans. Val a dir que el procés era suspès des del setembre, però ni París ni Ajaccio el donaven per mort, encara. Molts nacionalistes corsos comparen amb esperança aquella primera treva de l'IRA, que es va trencar amb John Major, però que va servir per començar a posar els fonaments del que va acabar de fer Blair. Es a dir, un procés de pau cuinat a foc molt lent, amb interrupcions incloses, i interlocutors de colors polítics diferents. O. C.